

Samedi 12 Octobre 1929

146

Năm Kỷ-Tỵ tháng chín, ngày 1

Tổng lý:
NGUYỄN KHẮC NGƯỜNG
Thứ tư về việc mua bán và
đảng cho bách cung mandata
trà các thứ Hồi, xin gửi cho:
M. NGUYỄN-KHẮC-NGƯỜNG
22, rue Legrandière
-- SAIGON --

ĐUỐC NHÁ NAM

Hãy tin-tan. Nên nghĩ tôi viết tượng lai của
quí đồng-bào của già quyền quý-vi và của nước
nhà. Người nào mà không có tiền dử thì không
làm gì được ed I VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG.

Xuất bản ngày thứ ba, thứ năm và thứ bảy

Chủ nhơn sáng lập: NGUYỄN-PHAN-LONG

DEPOT LEGAL
PHOTOGRAPHIE
N° 11947

Mình tự công-kích cái tật xấu của mình, hơn
là lo công-kích cái tật xấu của người ta.
KHÔNG TÙ

CỘNG ĐIỀN BÌA HẠT

Quan Thống Đức Nam kỳ vừa rồi
cố gởi châu tri cho cáo quan thưin
bèn chủ lịnh nói về việc lập công
della dia hạm. Ở Nam kỳ ta, quan
hạm có đất cát, cá, hàng có đất
khoa dà lâu rồi, mà dia hạm vẫn
không có mảnh nào.

Cá ý kiến của quan Thống Đô
Krautholmer tết đang quan ngay,
bản báo châ: cá quan tham bi
tăng râi và cần mìn lo lâm cho là
chành dia hạm sung túc, số buồng
ù g và dàm bết kiền thíc: mà sôi
ngiì cho mìn xong việc lập công
della dia hạm.

Hầu k àp các hạm Nam kỳ đều
đầu công tên đất công chưa kha
phá, đất nà là một khoản tài sả
chung của xú này. Từ C ảnh phì
Pháp cũ tri cho đầu bay giờ, và
cô công khai phâ khâ: đất hoang
tul cho p ep làm châ v h vân
Như vậy mà trong mấy năm ra
nhà nông Tay Nam ra công iám ed
cô ngan, ài muôn n àu đất hoang vi
thành đê, và máy bay mìn tê
ho ra cái két da gao của Nym k

Sóng hời còn n iêu đất hoang
Bản báo cũ g và g nhận rằng nêu
khuynh kich nhâ: ông, nhất là nhâ
nông Annam, khai phá đất hoang
má cây cay, tróna tết, cho oàn kinh
tô Nam kỳ tém tinh vng g, nên
cho người dùi sức khẩn đất duy
lâm k àu dùi, n' u g mà cùa rên
nhó: rảng đê: hạm k àu một p ài dùi
lòn xú h'ep l ài, phâi có li nhieu
tai sản riêng lòi luong lai mới
ròng mòng lòi dẹp được. Trong 20,
30 hay là 50 n' u, bao nhiêu
đất hoang đều thê h d ò, thâu ué
lại dùi chí tiêu v việc giao huan và
y tò tro g hạm cùa các việc ien lợ
chung khac nua.

Đại biền Annam tại qian hạm ngâj
viện rất vùi ý khi nghe Chanh P ô
định định tên công dien của n òi
làng bằng một phần tui mua (1/2)
số đất của làng ấy. Cò lòi định một
phân mua (1/10) thi công nh các
làng súng, lúchon công viêc-cá: trung,
dáp lòi, bắt cầu làm mua và h òa
đau sáu được nhò nhieu hòn. Ma
nay dà iờ ra rồi, p lan nhieu
làng, bát hong công dien và tu di
đá nhút định rồi, bát giò cùa g
còn mìn n àu đất hoang nòi có thô
kuai phâ làm công dien r òa, bì
dâu ta có liếc, ống vò iết iết.

Chanh-PLô duong luu lieu cho
dia hạm có công dien. Tuy r ghe
nói dời chuyen i ñe, ta không thấy
lòi lợt chi cho dân chung. Song
chung dia lát k ở ay h òa hué lò
máy sô công dài k, chung công
nhà dia hạm sung túc hòn h òa
thêp hòi, chung các quan châ i h
đi tâi chành bâi rau và dà. lò dia
bat chung các ngi iết vanh xé.

Đại biền Annam tại qian hạm ngâj
viện rất vùi ý khi nghe Chanh P ô
định định tên công dien của n òi
làng bằng một phần tui mua (1/2)
số đất của làng ấy. Cò lòi định một
phân mua (1/10) thi công nh các
làng súng, lúchon công viêc-cá: trung,
dáp lòi, bắt cầu làm mua và h òa
đau sáu được nhò nhieu hòn. Ma
nay dà iờ ra rồi, p lan nhieu
làng, bát hong công dien và tu di
đá nhút định rồi, bát giò cùa g
còn mìn n àu đất hoang nòi có thô
kuai phâ làm công dien r òa, bì
dâu ta có liếc, ống vò iết iết.

VỤ CÒ BẮC

Paul Daron bị kêu án 5
tháng tù và 1.000 quan
tiền và

Sing lùi năm 10 iù, quan chánh
An Bo, er đọc ài vụ ca bắc. Ngà
kè c'c duyên ròi buông lòi và tòi
chiều theo nhò g k oán binh lùi
nà, tòi tuyen ài n' u và:

Paul Daron 5 tháng tù và 1.000
quan tiền và

Tone d'A Gau, ch' t'men dường
Ph'g-bián 4 tháng tù treo v 500
quan tiền và.

Q. Bo, chấp bối thám, 2 tháng tù
v 200 qua i tên và

Tu Seu, bắt ái, 2 tháng tù và 300
quan tiền và.

Lý Phá, lùu bão, 8 ngày tù và
10quan tiền và.

O Tong và A Dau được tha hòng
Cò iav con, tr'cò chua có ian lèn
nà tòi bị phạt 25 quan án treo, mìn
neudi r'p' g'm iai c'c b'c m' h' i
tòi tòi bị phạt 100 quan

VIỆT-NAM CÔNG-TY BÁO hiểm xe hơi

Hội nà: danh sá - 61 200 000\$

Hội quan h'p 54-5, đường Pellerin
-- SAIGON --

Gửi thép lò: ASSURAVIA

Gửi thép nòi: 743

1. Bán k' xe, 14 rò h'op h'et

2. K' h'p' r'p' ro b'c th'um, mìn lèm.

H'p' ch' xe h'p' Annam! H'p' b'c
k' xe h'p' ch' xe. Q'li-ngai tại h'p'
ch' xe tòi k'li nòi có r'p' ro. Q'li-
ngai kh'c e'c l'ng' ch' h'p', v' ch'ng
tòi h'p' s'c lo l'ng' v' vi'e: s'c xe
ch'ng kh'c nòi như xe c'c ch'ng
tòi v'.

Chanh-PLô duong luu lieu cho
dia h'p' có công dien. Tuy r ghe
nói dời chuyen i ñe, ta không thấy
lòi lợt chi cho dân chung. Song
chung dia lát k ở ay h òa hué lò
máy sô công dài k, chung công
nhà dia h'p' sung túc hòn h òa
thêp hòi, chung các quan châ i h
đi tâi chành bâi rau và dà. lò dia
bat chung các ngi iết vanh xé.

VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG

Công-Ty H'p' H'p' H'p' v'c: H'p' Tr'c: N'c: Chuc Ngan D'ng

TỈNH TRẠNG CỦA CÔNG TY HỘM NGÀY 30 THÁNG CHÍN 1929

Tiền v'c H'p'	\$ 11.700.41
Hàng Saigon và L'v Phap.	113.287.65
Giá Quốc trai à p'li d'c c'c c'c.	15.007.15
Tiền cho vay, c'c g'p' th'c hiến t'.	30.371.18
Bán G'h'c c'c Công-Ty	6.308.51
Tiền ch' p' l'c các vi'e	5.615.01
Dài t'ru nò.	13.770.90
	\$ 93.789.80

(1) Số c'c Tiền L'v s'c chua ph' là r'p' th'p' tòi k'li mang r'p' s'
uy s'c l'ng' ra s'c th'p' d'ng.

CÁI ÓC LÀM BIẾNG

của người Việt-nam ta

T'p ch'ua d'at tin c'c thuyet

* Tr' kh'p' ch'ng ph'ài v' noi óc
c'c ông th'p' thuoc L'v v' H'p'
t'p' t'p' ch'ng là d'ng; t'p' t'p' ch'ng
bi'nh'ng b'ng c'c c'c ông d'ng
kh'p'. V'g, nay t'p' r'p' c'c g'p'
c'c ôc l'c ch'p' n'g' ra tr' kh'p'.
C'c n'g' n'g' n'g' n'g' n'g' n'g' n'g'

Th'p' n

BẢN THIẾN TIỀU THUYẾT

NGƯỜI THƠ MÃY

Gan da

Nắng hè chan chan, muôn cho được mát mẻ, một chú thợ may kia còn trai trẻ, mặt mày rất vui và bát głé ngồi dựa bên cửa sổ mà may.

Một chị dâu bà nhà quê di ngang qua đó rao lèn rằng: « Ai mua cà-rém hòn?... Cà-rém ngon ăn mèi, ai mua hòn?... »

Tiếng rao thanh thê nhẹ êm tai, chú thợ may bèn thò đầu ra cửa sổ kêu giựt ngực lại rằng: « Chị ôi! Chị ôi! Đem đây tôi mua! »

Chị kia di ngay lại, bước lên khôi tam cắp, vào nhà chú thợ may, chị ta đe cái thùng rất nặng xuống, rồi lấy hết mấy hòn cà-rém sấp hàng trước mặt chú thợ.

Chú thợ May hứa lấy hòn kia lấy hòn nõ... lắc... hùi... chị báu cả rرم những chén là báu được khâ, chẳng dè chú thợ mờ miêng nói rằng: « Cà-rém của chị coi bộ ngon lắm, vậy chị mực cito iới mua ba điểm. Mùa mít xu cũng được. »

Chị báu cà-rém giệu lâm, nhưng cũng phải mực báu cho người báu hàng « qui ». Ký một xó, ròn sáp hùi thòng dội dì, và di lâm báu, cảo nhùu.

Chú thợ còn nói theo rằng: « Vai trời phô bộ cho chị! chắc cà-rém này sẽ giúp tôi được khoả khoán, mạnh mẽ! »

Chú báu lú lấy một khúc bánh mì, xé hai ra, rồi treo cà-rém lên trên.

Chú hỏi một cái ròn nói: « Chá thom dùu da. Ma kton, xong caj ta này ròn sè nich. »

Chú dè miêng bánh mì gân bên chủ, rồi châm cui may, coi bộ thỏa lâm. Mùi cà-rém bay lên tú tung, ruồi bắt được hơi bay lại đậu đầy miêng bánh. Chủ thợ may được một lác nghe lay, định lấy bánh hùi một cái dì, rồi ròn may nira. Ai dè ngó xuống thấy ruồi bu den đến. Chủ nài dor hỏi rằng: « Ai mót bay dò? »

Và dùi mấy người khách ăn chay» di.

Mà bầy ruồi dùi chịu thua dâu. Chúng nó lại càng bù nhieu hơn nữa.

Chuyển này, bao nhiêu sức trong mình đều đem cùi lùi chủ thợ Cao giệu lâm. Chủ lại kéo tù lấy một cái khăn lùi và nói rằng: « Ô dò, tau cho bảy an đây. »

Nói rồi dẹp trên miêng bánh một cái thiệt mạnh, không còn thương xót gì mà nài tay.

Chú coi lại có bảy « vị khách » chết nằm sái tay, sái chon. Chủ thấy thế khoái chí nói rằng: Chá! Tôi mện cùi thua gi Lý-nguon Bé. Phải cho nội chán thành này biết sáu. »

Chú báu lết đất may một soi dây nít rồi báu hả theu chỉ lòn trên như vây: « Một cái bảy mạng. »

Chú lại nghĩ rằng: « Uh, mà coi cho nội chán thành biết mà thôi sso! không được. Phải cho kếp thế giới biết tais. »

Đây giờ chủ thợ may lify làm đảo chí lâm, lá gan chủ đường như nón báu cái nia.

Chú buộp giày nít vào lòi tòi ròn di khoe danh khấp cù hoan-cù, chò cái tiêm báu cùa chủ có thể náo chí nái cái danh « to tướng » kia được.

Trước khia di, chủ lục soát khắp cù nhà để tìm xem cái gì có thể đem theo được thì deum theo, lòn mãi mới kiếm được một mảng bánh súp phô mai mache, (fromage) mún tu vẫn lò trước. Bỏ túi. Ra tòi cửa, thấy con chim trong lòng, dè hằng ngay nó kêu riết cho vui tai, chủ cũng bòi lùn. Đò ròn, chủ mòi cái chon ra di, không thèm ngó lại cái titem cù; chủ di coi phoi phoi nhẹ nhào, không biết mệ, nhưng chắc rằng: Anh hùng đe có mấy người như ta.

Ngày kia chủ di tới một hòn núi cao, trên chót núi có một ngài cao ồn giàn giang ngồi ngó móng Châng-tinh đe. Ma chủ thợ may có bít dàu. Chủ di thẳng lgi giàn bén ông Châng mà nói rằng: « Nè, chào anh da, nghe bón. »

Anh ngồi coi trời rộng bay tẹp hù? Tôi di kháp xù dè kiêm chuyện lè chơi, anh muốn di theo khóng? »

Ông Châng day lại dòn chủ thợ rồi mắng rằng: « Đò khôn, dò ma ganh. »

Chú thợ và nói và mò nút áo chít

sai dây nít cho ông Châng thấy: « Anh đừng hồn! anh đọc cho biết tôi là ai. »

Châng-tinh đọc: « Một cái bảy mạng. »

Ông Châng tưởng mạng đe là mông người nên có ý kiến nõ? Tuy vậy, cần phải thử mời báu thiệt hại gii. Châng-tinh lấy một cùa đe cầm trong tay, bóp mông cái nudson him ra, rồi nói với chủ thợ may rằng: « Cha thợ nói: « Chì có thể thòi à? Ông, cái đó là trò trè con. » Và nói và mòc tái lky miêng bánh súp, bóp mông mòc cái, nước chảy ra ròng ròng.

Chú báu nói: « Thay chua? Cò hon anh khòng? » Châng-tinh khòng lời đeo lại được, chí ghê thèm sau cái anh chàng nhõ con mà mòm quâ. Châng-tinh luym một cùa đe khác liêu tuoc lòn tròn, cao đến dòn khòng còn thấy được. Và nói rằng: « Đầu chủ làm vây thòi col. »

Chú thợ nói: « Cũng khái đây, nhưng cùa đe lại cũng rót ròng dòn. Cùi nè, tôi liêng đây. » Nói dù lời bát con chim liêu tuoc lòn khòng, chím mừng sô lồng khôn trong trò lòi.

Chú báu hỏi Châng-tinh rằng: « Thòi nõ, cù phải cùa đe tôi lèng dòn xoi lồng vòi báu trời mà rò ngoai kiêu khôn roi khòng? »

Châng-tinh nói: « Chủ liêng giòi cù. Bây giờ chúng ta vát đòn nòng coi ai mòg. »

Châng-tinh đeo chủ tòi lại gần một cùa đe rất lớn dòn sùi, rồi nói rằng: « Chủ cù mòc thi thoái khòng tòi khéng cù! Ay ra khòi ròng. »

Chú thợ nói: « Được lâm. Vật thi anh hây kòi vai xác khúc gùa đây, còn tôi xác khúc nõi qùi khùi khôn có cù nhánh cù là nòng lâm. »

Châng-tinh lòn dòn mà dòn, kẽ voi xác giòi cây, không còn sùc nào ngoài lai phia sau được. Chủ thòi nhay phòc lòn ngòi trên mòi nhánh cây, thành ra Châng-tinh xác cù cây lòn người.

Chú thợ ngòi khòng thong thâ hùi giòi ròn cùi tiếng nói tòi: « Thuở xưa báu chủ thợ may, cung nhau vùi vòi đường dài cùng di... » Chủ làm bính như xác cây ấy nhè nhúi còng rà.

Châng-tinh rán xác di một đòn, mèt quâ khòng thòi di được nùa mòi la lòn rằng: « Cùi chung da, lòn liêng xuống da. »

Chú thợ nhay xuống đất và khí cây vùi rót xuống đất thi chủ chạy lại hai tay ôm lify. Châng-tinh day lại thấy vây, tòi mòi xác chủ thợ may có xác.

Chú thợ cùa nát Châng-tinh rằng: « Cùi lung lòn bằng cùi bò mà xác cùi cây báu lòn vây khòng nài. Hu nài! »

Hai người lại cùng di với nhau. Khi ngang qua một cây dào dày nhung trái chín, Châng-tinh bón mòi cây kèo vòng xuống và bieu chủ thợ may nám lify dòn hái áu.

Chú thợ mè khùn hòi lợi hoi, từ nám mày phanh dào, dòn chung Châng-tinh buông mòn cây ra, dòn dào bát lòn, chủ thợ may vông tuổi lòn cao, nhưng may quâ rót xuống mà khòng hòi hòn chí cù.

Châng-tinh hỏi: « Uài! Chủ khòng bìn nái mòi nhánh cây bằng mòi dòn sao?

Chú thợ ngó-neo cùi cười và dòn rằng: « Anh nái già ngó sao chó! »

« Một cái bảy mạng » như lòn mà không có sùc quâ à? Ấy là lòn nhay lòn dòn eo mòi người di sùn bòi bón thù ròng trong bụi râm. Anh có giỏi nhay thòi col col được không? »

Châng-tinh rán sùc binh-sanh mà nhảy, nhưng nhảy khòng khòi ngon cùi được. Túc minh nhay nùa, lòn bì, nhánh cây vương già, té lòn cù dưới đất.

Chú thợ may càng lòn mặt. Châng-tinh mới nói: « Chủ quâ là một người anh hùng. Vày xin mòi chủ vùi động lòn ngòi mòi dòn. »

Chú thợ hòng lòn. Khi vùi động thi đà thấy một lùi châng-tinh khác buông ngòi xung quanh động lòn, mòi tên đòn ôm một con heo quay xó mè áu.

Chú thợ xem trước xem sau thi thấy cái động ấy rộng hơn cái tiêm cùi chủ nhiều. Ông « bạn » cùa cùi mới chí cho chủ một cái giường và mời chủ di ngó.

Bì dường mèt nhoc, chủ thợ không đợi mòi hai, lòn nhay phòc lòn giường đánh một gic. Đến nùa đêm ông « bạn » cùa chủ xách vào một cây sét lòn, nhâm ngay giường đánh xuống một cùa mòn. Chủ thợ cũng phải theo cùi ấy mà di chùm Diêm-vuong nùa là một.

Rạng ngày, lòi Châng-tinh thức dậy ra ròng; xay thấy chè thay chay theo và nhai và cùi. Châng-tinh cùi em và nhau lòn Da-lai chòi, dèng xem phong cảnh col ngày nay ra thò nõ; lòi đòn khòng chéng tôi đang lya chòi ngòi, cùi khay mòn lòn khòi, cùi khay mòn lòn khòi.

Áy là nhau cái giường-cùa Châng-tinh lòn quâ, chủ thợ muôn cùi hòi giòi dưới đất bòi lòn cho mòi tròi nâm ở một góc giường; Châng-tinh vùi tròi lòn nhâm ngay giữa giường mòi dòn, thành ra khòng leh gi, chí bùi cái giường mòn lòn khòi.

Chú thợ dương dương tự đắc, vùi mòi lòn tròn mà di. Bì dòn sò vùn kia, chủ ngó trong mòi hòi mòn, bén pàm tròn bái cùi mòn.

Nường người di ngang qua đó thấy chủ ngó thi dòn chon lại coi là ai. Khi họ thấy cùi.

« Một cái bảy mạng » tròn đòn đòn đòn chí mìn chủ thi họ nói với nhau rằng: « Cha chà trên đòn cùi người nhú vùa nùa sao? Chắc là một bực đại hào-kiet đó. »

Ho i lại báu với nhau rằng: « Trong lúc giặc thi anh vùi lòn khòng cùi anh-hùng vùi đòn chòi châng-chòi. Họ bèn tức tốc bòi cho vua bay, kéo dòn chủ di mòn thi dòn lòn. »

Vua nghe báu, bòi y kiến định thần, rồi phát một viên quan đòn mòn chủ thợ tòi gáp vùa. Vùa qua ấy đến nõi, đợi chủ thức dậy, dương vùi xong xã, mòn dòn mòn.

(Còn mìn)

Nội hóa! Nội hóa!

Kinh mời,

Qui bà qui cùi cung các chủ lòn bánh mòn dòn thòi hòn thòi bòi gòi và bòi náp cùa hiệu Hung-Nhon là hiệu Annam, mòn chèi lòn hòn các thòi bòi bòi và mòng thich.

Phìn Trâncaco, dòn Trâncaco là hai món diêm trang lòn nhau cùa đòn.

Có trù báu tại tiệm Tân-Hương 82 đường Hamelin và 47 đường Sa-beurain gần chay mòn Saigon

Xin lòn gòi

TÂN-HƯƠNG
Thiệm lòn Hòn Annam, 82 Hamelin
và 47 đường Sa-beurain

Muôn báu

Vì thiêu người coi sóc, nên nhau định báu vùa nhau mày xay gòi cùn lòn hòn hiệu « BALLOT » hòn mòn, 24 và 30 ngày, chay dòn 12 tần. Nhà mày hiệu « Đồng-Tâm » tòi cùi Phong-Biên, lòn Nhơn-đi, tòi Định-Bảo (Cantho).

Bán già rất rẻ.

Mua xong, bón nhoc lòn dòn di nơi khác, lòn hào vòi leh, vì chòi lòn mày xay lòn lòn.

Qui vị mòn ròn dòn, xia do nơi nhà số 91, đường Verdun Saigon, bay lòn tại nhau mày xing tiền.

NGUYỄN-TÂM-QUÂN.

Xe hơi bán

Vì dù dòn nên báu...
1 cái Unic, số 8990 cùn tòi 7 chòi ngòi, giá 1.600⁰.

Ái muôn mòn làm lo-cation nòn lưu ý.
Do nái: « AU TISSEUR »
82 B4, Béard SAIGON

Đây thép nòn 400

Y-SANH

TRẦN-VĂN-NU

Y-KHOA TÂN-SI

Tiệm-ghép trung-Diép-Paris

Chuyên trù dòn cùi chung bich
TIỆP KHÁCH VÀ KHẨN BỊNH
12 Boulevard Gallieni — CANTHO
(Ở trước bia kệ nòn)

Ông Trần là một tay quâ-thâ,
xin mòn đồng bò hòn
hòn đến cho ông đòn trù.

Y QUAN LƯONG-Y

R. HERISSON

Khán-cùi thòi hòn

CON MÀT — LÒ TAI, VÀ MÙI

BỘ GIỌNG

218, đường Mac-Mahon

Ngang Núi-bòi-dòng Saigon

Đây thép nòn 400

CO BA XUÂN

Dia báu Cùi-luong cùa CO-BA-XUÂN mòn lòn hòn BÉKA

diêu khùi lòn khòi, nhau tuong hay:

Tan-xuong da-xuan, lòn nhau vòi, tròn bộ 3 dia

Ngô-khai sàt Taé, lòn

Phung-kieu thòi nhai, lòn

Tra-an Quach-Que, lòn

Có đòn thòi diêu khùi ODÉON, VICTOR, PATHÉ.

VÂN-HI-BAN Lò-Hiệp tòi gáp vùi ra gáp tròn bộ 2 dia — Le-

Dinh-Kien, tròn bộ 4 dia — Phung-kieu Ly-

Đing, tròn bộ 4 dia — Tông-phi-Long, tròn bộ 4 dia — Xô-Áu-bàng Qui-Phi, tròn bộ 6 dia —

Tiền-Nhù-Châub, tròn bộ 4 dia —

TÂN-THỊNH — Lương-ơ-Đông tròn bộ 3 dia — Mạnh-Lê Quốc,

tròn bộ 5 dia — Lê-Huân-Và-Hàng-Giang, tròn bộ 2 dia —

Chung-và-Diệm, tròn bộ 2 dia — Ngô-Bà

